

IŠVADA

2017 m. balandžio 5 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija), 2017 m. balandžio 5 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Giedriaus Šarkano peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnį ir išbraukti jo 9 dalį.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad šis siūlymas prieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Pažymėtina, kad privalomasis sveikatos draudimas grindžiamas visuotinum ir solidarumo principais. Visuotinum principas reiškia tai, kad visi Lietuvos Respublikos piliečiai ir užsieniečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje, taip pat teisėtai dirbantys ir laikinai Lietuvoje gyvenantys užsieniečiai privalo mokėti sveikatos draudimo įmokas. Įvykus draudimui įvykiui, apdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu turi teisę gauti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto apmokamas sveikatos priežiūros paslaugas. Solidarumo principas reiškia tai, kad asmuo prisideda prie sveikatos priežiūros finansavimo pagal savo galimybes – vieni didesnėmis, kiti – mažesnėmis įmokomis, o sveikatos priežiūros paslaugas gauna pagal savo sveikatos būklę.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas 2013 m. gegužės 16 d. nutarime bei 2014 m. vasario 26 d. sprendime dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarimo nuostatų išaiškinimo (toliau – Nutarimas) konstatavo, jeigu sveikatos priežiūrai negali būti skiriama tiek valstybės biudžeto lėšų, kiek būtina pakankamam asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių neapima piliečiams garantuota nemokama medicinos pagalba, prieinamumui užtikrinti, neatsižvelgiant į asmens pajamas, įstatymų leidėjas, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės priedermę rūpintis žmonių sveikata ir laiduoti medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus, ne tik gali, bet ir privalo numatyti ir kitą visuomenės solidarumu grindžiamą būdą sukaupti reikiamas viešąsias lėšas, inter alia gali pasirinkti privalomąjį sveikatos draudimą. „<...> Įstatymų leidėjui pasirinkus privalomąjį sveikatos draudimą, prievolė mokėti įstatymo nustatytas privalomojo sveikatos draudimo įmokas yra konstitucinė pareiga, pati savaime ji negali būti traktuojama kaip asmens teisių ribojimai.

Taip pat Konstitucinis Teismas Nutarime pabrėžė, kad įstatymų leidėjas, nustatydamas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) 17 straipsnio 9 dalyje asmenų, negaunančių tokių pajamų, kokias gauna SDĮ 17 straipsnio kitose dalyse, nurodyti asmenys, ir

neapdraustų valstybės lėšomis, pareigą mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, sudarė prielaidas sukaupti pakankamam kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui užtikrinti būtinas lėšas ir įgyvendino Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės priedermę rūpintis žmonių sveikata ir laiduoti medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus.

Taigi, Konstitucinis Teismas Nutarimu išaiškino SDĮ 17 straipsnio 9 dalies prasmę ir esmę (visuotinio ir solidarumo principais grindžiama privalomojo sveikatos draudimo sistema), kurios neprieštarauja pamatinėms Konstitucijos nuostatoms.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Giedriaus Šarkano peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Giedriaus Šarkano peticijos kopija, 3 lapai.
2. Sveikatos apsaugos ministerijos raštas (2017-03-13, Nr. (1.1-20)-10-2154), 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2017 m. balandžio 5 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-05, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras